

Nowe dane o rozmieszczeniu *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941) (Neuroptera: Myrmeleontidae) w Polsce

<http://doi.org/10.5281/zenodo.?????>

KAROL SZAWARYN¹, ROLAND DOBOSZ²

¹ Uniwersytet Gdański, Pracownia Entomologii Ewolucyjnej i Museum Inkluzji w Bursztynie,
Wita Stwosza 59, 80-308 Gdańsk, e-mail: karol.szawaryn@biol.ug.edu.pl

² Muzeum Górnosląskie, Dział Przyrody, Pl. Sobieskiego 2, 41-902 Bytom,
e-mail: dobosz@muzeum,bytom.pl

ABSTRACT. New distribution records of *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941) (Neuroptera: Myrmeleontidae) in Poland.

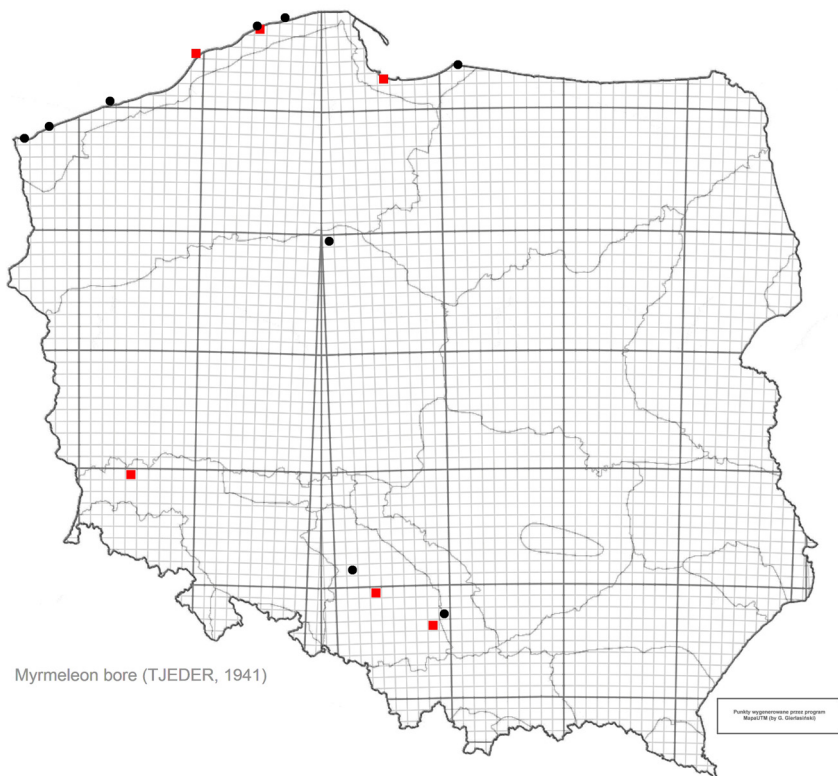
A rare species of lacewings, *Myrmeleon bore*, is reported from new localities in Baltic coast and Southern Poland.

KEY WORDS: faunistics, Myrmeleontidae, new records.

Mrówkolew wydmowy *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941) to jeden z rzadziej poławianych w Polsce mrówkolwów. Gatunek ten jest szeroko rozmieszczony w Palearktyce od Niemiec poprzez Rosję aż do Japonii i Tajwanu (ASPÖCK *et al.* 2001, RÖHRICHT 1998). Tak jak pozostałe gatunki mrówkolwów z rodzaju *Myrmeleon* jest to gatunek kserotermofilny i psammofilny, związany głównie z wydmami nadmorskimi i śródlądowymi oraz nadrzecznymi czy śródleśnymi łachami piasku. Ze względu na nieliczne stanowiska oraz efemeryczność środowisk, w których rozwijają się larwy, mrówkolew wydmowy został wpisany do *Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt* z kategorią zagrożenia EN (DOBOSZ 2004).

Rozsiedlenie omawianego gatunku w Polsce jest bardzo słabo poznane. Przed rokiem 2000 *M. bore* był wykazany jedynie z trzech lokalizacji na terenie kraju: Pobrzeże Bałtyku – Dźwirzyno (DOBOSZ 1993b), Nizina Wielkopolsko-Kujawska – Bydgoszcz (DOBOSZ 1993b) oraz Wyżyna Krakowsko-Wieluńska – Pustynia Błędowska (DOBOSZ 1993a, b). Następne stanowiska stwierdzono w 2003 r. na Górnym Śląsku – Kolonowskie (BLAIK 2007) oraz na wyspie Wolin w 2007 r. (DOBOSZ *et al.* 2008). Kolejne dane z Pobrzeża Bałtyku pochodzące z lat 1991-1992 opublikowali BLAIK i DOBOSZ (2010). Dotyczą one znalezisk *M. bore* w Świnoujściu, Czołpinie, Łebie i Piaskach. Stanowisko w okolicach Łeby zostało następnie potwierdzone danymi z 2006 r. (BLAIK & DOBOSZ 2010).

W ostatnim czasie pozyskano osobniki *M. bore* z kilku nowych stanowisk rozmieszczonych w północnej i południowej części Polski. Egzemplarze dowodowe znajdują się w zbiorach Muzeum Górnosląskiego w Bytomiu oraz Kolekcji Bezkręgowców Współczesnych Uniwersytetu Gdańskiego.

Ryc. 1. Stanowiska *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941): czarne kółko – znane z literatury, czerwone kwadraty – nowe wykazane w niniejszej pracy [mapa wygenerowana w programie MapaUTM ver. 5.1, G. Gierlasiński].

Fig. 1. Distribution of *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941): black circle – data known from the literature, red square – new data from current publication [map generated from MapaUTM ver. 5.1 application designed by G. Gierlasiński].

Wykaz nowych stanowisk:

Pobrzeże Bałtyku: Wicie [WA94], larwa coll. 24.07.2005, imago ex cult. 10.11.2005, zarastająca wydma, 1♂, leg. D. Żyła; Słowiński P.N., Smołdziński Las [XA46], larwa coll. 29.07.2005, imago ex cult. 6-13.11.2005, zarastająca wydma, 2♂♂, 2♀♀, leg. D. Żyła; Wyspa Sobieszewska, Gdańsk [CF52], larwa coll. 15.06.2017, imago ex cult. 10.07.2017, porastająca trawą łącha piachu na granicy plaży i lasu, 1♂, leg. K. Szawaryn;

Górny Śląsk: Bukowno [CA86], 16.08.??, 1♀, ca. 20 larw, piaskownia, leg. R. Celadyn; Brynek [CA39], 27.07.2013, 1♀, leg. H. Szoltys; Brynek [CA39], 06.08.2013, 1♂, leg. H. Szoltys;

Sudety Zachodnie: Kozłów, Długa Góra [WS49], Przemkowski P.K., gm. Bolesławiec, 30.08.2015, 1♂, leg. A. Malkiewicz.

Nowe stanowiska rozszerzają znajomość występowania *M. bore* na terenie Polski (Ryc. 1). Dotychczas, poza stanowiskiem na Pustyni Błędowskiej, większość danych pochodziła z Pobrzeża Bałtyku i była związana z wydmami nadmorskimi, najnowsze dane z południa zdają się sugerować, że gatunek ten równie dobrze rozwija się na piaszczystych terenach w głębi kraju. Niedostatek danych o rozmieszczeniu tego gatunku może wynikać z nierozróżniania poszczególnych gatunków należących do rodzaju *Myrmeleon* przez wcześniejszych badaczy, jak też ogólnej słabej reprezentacji tej grupy owadów w zbiorach muzealnych i kolekcjach entomologicznych.

PIŚMIENNICTWO

- ASPÖCK H., HÖLZEL H., ASPÖCK U. 2001. Kommentierter Katalog der Neuroptera (Insecta: Raphidioptera, Megaloptera, Neuroptera) der Westpaläarktis. *Denisia* 2: 1–606.
- BLAIK T. 2007. Nowe stanowiska *Nothochrysa fulviceps* (STEPHENS, 1836) i *Myrmeleon bore* (TJEDER, 1941) (Neuroptera: Chrysopidae, Myrmeleontidae) w południowej Polsce. *Acta entomologica silesiana* 14-15 (2006-2007): 83.
- DOBOSZ R. 1993a. The Neuropteroidea of Błędów Desert with remarks on some species. *Annals of the Upper Silesian Museum* 4: 47–51.
- DOBOSZ R. 1993b. Remarks on *Myrmeleon bore* TJEDER, 1941 (Neuroptera: Myrmeleontidae), with new localities from Poland and North Korea. *Annals of the Upper Silesian Museum* 4: 53–58.
- DOBOSZ R. 2004. *Myrmeleon (Morter) bore* (TJEDER, 1941). Mrówkolew wydmy, p. 87, In: GŁOWACIŃSKI Z., NOWACKI J. (Eds.), *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce*. IOP PAN Kraków & AR Poznań.
- DOBOSZ R., DOBOSZ M., DOBOSZ M. 2008. *Myrmeleon bore* TJEDER, 1941 (Neuroptera, Myrmeleontidae) na Wolinie wraz z uwagami o biologii i hodowli laboratoryjnej. *Acta entomologica silesiana* 16: 13–16.
- BLAIK T., DOBOSZ R. 2010. Lacewings (Neuroptera) of the Polish Baltic coast with remarks on *Wesmaelius (Kimmisia) balticus* (TJEDER, 1931) – a new species of Hemerobiidae to the fauna of Poland, pp. 97–112, In: DEVETAK D., LIPOVŠEK S., ARNETT A.E. (Eds), *Proceedings of the Tenth International Symposium on Neuropterology*. Piran, Slovenia, 2008. Maribor, Slovenia.
- RÖHRICHT W. 1998. Distribution of *Myrmeleon (Morter) bore* (TJEDER 1941), pp. 221-225, In: PANELIUS S.P. (Ed.), *Neuropterology 1997. Proceedings of the Sixth International Symposium on Neuropterology* (13–16 July 1997, Helsinki, Finland). *Acta Zoologica Fennica* 209.

Accepted: 3 August 2017; published: 18 August 2017

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>